

Putin před branami!

- CZ24 News | 12. března 2024

USA / UKRAJINA / RUSKO: Politolog Oskar Krejčí se v souvislosti se zprávou prezidenta Joe Bidena o stavu USA zamýšlí nad politikou Západu na Ukrajině a nad rolí síly v mezinárodních vztazích.

„Pokud si někdo v této místnosti myslí, že se Putin zastaví na Ukrajině, ujišťuji vás, že se nezastaví,“ prohlásil minulý týden americký prezident [Joe Biden v Kongresu](#) ve své předvolební zprávě o stavu unie. „Ale Ukrajina může Putina zastavit, pokud budeme stát za Ukrajinou a poskytneme jí zbraně, které potřebuje ke své obraně. To je vše, co Ukrajina žádá. Nežádají americké vojáky. Ve skutečnosti na Ukrajině nejsou žádní američtí vojáci. A jsem rozhodnutý, že to tak zůstane.“

Z těchto několika vět lze odvodit tři hlavní závěry:

- USA nepošle vojáky na Ukrajinu. Tím se myslí pravidelné pozemní jednotky. Chce-li francouzský prezident Emmanuel Macron na Ukrajinu poslat svá vojska, nebude mu USA bránit – ale spojence si musí sehnat sám. Protože se nejradikálnější rusobijci už od Macronovy iniciativy distancovali – učinili tak z Londýna, v první reakci i z Varšavy, ale také z centrály NATO –, musí si hledat spojence v takových zemích hrdinů, jako je Česko.
- Bude pokračovat vyzbrojování ukrajinské armády. Je však zřejmé, že na tomto poli dojde k určitým změnám. I když se Bílému domu podaří přes Kongres protlačit nějaké peníze pro Kyjev, nebo se mu podaří Kongres obejít, problémy se po vyčerpání slibované částky objeví znovu. Navíc začne být zřejmé, proč vlastně má do důchodu odejít dvojnásobná náměstkyně ministra zahraničí USA Victoria Nulandová, která stála u kolébky války na Ukrajině už v roce 2014.
- A pak je tu ujištění, že americký prezident věří, že Rusko po případném vítězství na Ukrajině zaútočí na zbytek Evropy.

Důležité je také to, co v pasáži o Ukrajině v Bidenově projevu chybí. Především se zdá, že Washington nemá žádnou vlastní formuli míru. Citovaná pasáž jako by předpokládala, že Ukrajina zvítězí, přičemž za vítězství je mlčky pokládán návrat na hranice z roku 1991. Zatím ale situace na frontě i v zázemí vypadá tak, že **čím později začne mírové jednání o zastavení bojů, tím horší bude vyjednávací pozice Kyjeva a Západu**. Na tom nic nezmění ani případné prolomení blokády peněz v Kongresu USA, ale ani „charitativní“ nákupy munice organizované zaslepenými nadšenci z Prahy.

Víra v zázračnou techniku, která situaci na bojišti zásadně změní – napřed to měly být tanky Leopard či Abrams, pak rakety plus střely s plochou drahou letu a protivzdušná obrana, následovala letadla F-16, a nyní je to dělostřelecká munice či drony – povede jen k dalšímu zabíjení, prohloubení rozkolu ukrajinské veřejnosti a krizi uvnitř ukrajinských ozbrojených sil. Macronova hra na zlého policistu je v tomto ohledu jen křečovitou reakcí na poznání, že situaci na bojišti ukrajinská armáda nezvládne. Svou roli ale jistě hraje i snaha Elysejského paláce odtrhnout pozornost od vnitrostátních problémů či od neúspěchů v Africe. Jenže skutečnou pravdu má papež František: je čas začít myslet na lidi, přiznat si skutečný stav a nalézt odvahu k jednání.

Kdo s koho

Tvrzení, že se Rusko chystá po vítězství na Ukrajině napadnout Evropu, se v západních zemích stalo samozřejmou součástí propagandy. Myslí se tím útok na státy NATO, protože na západě Ruská

federace téměř výhradně hraničí se zeměmi Severoatlantické aliance. Jenom loni se hranice NATO-Rusko po přijetí Finska do Aliance protáhla o dalších přibližně 1300 kilometrů. Výjimku tvoří pouze hranice Ruska s Běloruskem a Ukrajinou; ovšem na Ukrajině se hranice změnila na frontovou linii, na níž se NATO, mírně řečeno, angažuje.

Pokřik o nebezpečí z Ruska doprovází celou řadu let požadavek zvyšovat vojenské výdaje, protože Putin už je před branami. Napřed se mluvilo o nutnosti vydávat na obranu dvě procenta hrubého domácího produktu, teď už ti nejstatečnější mluví o tom, že ona dvě procenta jsou minimum. Navíc se v souvislosti s válkou na Ukrajině poprvé i v Česku ozývají hlasy, že vojenské výdaje zajišťují zaměstnanost, stabilitu ekonomiky a zisky – což je zvláště výhodné tehdy, když na frontě umírá někdo jiný. Militarizace české společnosti pod skrytým dekadentním heslem „Válka je samozřejmost!“ pokračuje.

Hrozba ze strany Ruska se po intervenci jeho armády na Ukrajinu jeví jako něco, co nemusí být zdůvodňováno. Jenže pod pěstovanými emocemi se skrývají fakta, která celému tomuto tragickému dění dávají poněkud jiné nasměrování. Minulý měsíc britský Mezinárodní institut strategických studií (IISS) dal na trh nejnovější vydání své ročenky [Military Balance 2024](#). Podle ní **loni celoplanetární vojenské výdaje činily 2,2 biliony dolarů – přičemž přibližně polovinu z této částky tvořily výdaje států NATO**. Pro připomenutí: Severoatlantická aliance – to bylo loni 31 zemí z přibližně dvou set existujících států. Připojený graf ukazuje, že vojenské výdaje USA byly téměř 2,8krát vyšší než vojenské výdaje Ruska a Číny sečtené dohromady. Analytici z IISS si tentokrát dali práci a přepočítali ruské a čínské vojenské výdaje podle parity kupní síly dolaru. I pak byly výdaje Washingtonu vyšší než výdaje Moskvy a Pekingu dohromady.

IISS používá při výpočtu vojenských výdajů metodiku obdobnou té, s níž pracuje ve svých [přehledech NATO](#) (rok 2023 je předběžný odhad) – proto lze tyto údaje propojovat. Takže: **v loňském roce**

vojenské výdaje Ruska činily 108,5 miliardy dolarů, zatímco výdaje Severoatlantické aliance 1 264,1 miliardy dolarů. Samotné evropské členské státy Aliance plus Kanada, tedy NATO bez Spojených států, vydaly 404,1 miliardy dolarů. Tyto poměry byly i v minulosti: například pro rok 2018 – tedy přibližně v polovině období mezi převratem v Kyjevě a ruskou intervencí na Ukrajině – byly [podle IISS](#) vojenské výdaje USA 643,3 miliardy, evropských členských států NATO 264 miliardy a Ruska 63,1 miliardy dolarů.

Kdo koho vlastně straší či přímo ohrožuje?

Hrozící armagedon

V minulém roce byly vojenské výdaje států NATO více než 11,6krát větší než výdaje Ruska; při přepočtu podle parity kupní síly téměř 4,3krát. Předpokládat, že při této asymetrii Rusko zaútočí na státy Severoatlantické aliance, je poněkud absurdní. Na první pohled se může zdát, že obrovskými výdaji země NATO chtějí kompenzovat převahu Ruska nad evropskými členy NATO v oblasti jaderných zbraní. To je ovšem dvojí nesmysl. Především je ruský jaderný arzenál plně vyvážen přibližně stejně velkým arzenálem americkým. Zároveň platí, že nukleární arzenál Ruska či USA vyvážit konvenčními zbraněmi nelze. Naopak ovšem platí, že ruské jaderné zbraně působí jako odstrašení, které brání přímému nasazení konvenčních sil NATO proti Rusku. To byl zřejmě hlavní důvod, proč loni v únoru Vladimír Putin oznámil, že Rusko pozastavuje svoji účast na smlouvě Nový START, která se týká strategických jaderných zbraní USA a Ruska. Výroky Emmanuela Macrona o tom, že na Ukrajině neexistují žádné červené linie, tedy že je klidně možné nasadit vojáky NATO do bojů proti Rusku, jsou – velmi mírně řečeno – krajně nezodpovědné.

Je zřejmé, že Západ po desetiletí postrádá strategickou vizi spolupráce s Ruskem – ale i s Čínou. Přitom negativní iniciativa, která vztahy zhoršuje, je povětšinou na straně Západu. To neplatí jen o expanzi Severoatlantické aliance na východ. Obrovským problémem se stala destrukce systému kontroly strategických zbraní, tedy v oblasti, kde na první pohled existuje prolínání zájmů. Byly to Spojené státy, které vypověděly *Smlouvu o omezení systémů protiraketové obrany* (2002) a *Smlouvu o likvidaci raket středního a kratšího doletu* (2019). Nemluvě o vypovězení *Smlouvy o otevřeném nebi* (2020) a o tom, že ruskému vypovězení *Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě* (2007) předcházela fakt, že se k ní pobaltské státy, členové NATO, odmítly připojit. Anexi Krymu nepředcházela jen převrat v Kyjevě, ale i západní podpora separatistů na Balkáně či na Kavkaze, dlouhá série takzvaných barevných revolucí – a bombardování Jugoslávie, válka v Libyi, v Afghánistánu, Iráku...

Konfrontační tón oficiálních dokumentů USA a NATO jen potvrzuje fakt, že na Západě chybí racionální vize nové bezpečnostní architektury Evropy a světa, která by odpovídala geopolitickým proměnám v 21. století. Za této situace se západní politici povětšinou snaží prvoplánově využít okamžitých, často zdánlivých výhod, a to bez ohledu alespoň na důsledky ve střednědobém horizontu; výsledkem je prohlubování chaosu ve světě, neúspěch, ztráta pozic. A tak lze z Prahy a Bratislavy jen vylekaně přihlížet tomu, jak se úpadek úrovně západních elit snoubí s nástupem umělé inteligence na válečná pole.

AUTOR: Oskar Krejčí

[ZDROJ](#)